Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 158. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го СЕРПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 18, 1984 No. 158. VOL. XCI.

Філядельфійська Округа відзначає 90-річчя УНСоюзу

Танцюристи Ансамблю із своїм керівником Володимиром Милиничиком (перший справа, другий ряд), а зліва — настоятель храму Пречистої Діви Марії і духовний опікун ансамблю о. протоієрей Василь Чекалюк.

Філядельфія, Па. — Як уже інформовано, в неділю, 19-го серпня ц.р., заходом Управи Округу Комітету Філядельфійської Округи УНС, відбудеться традиційний День Українського Народного Союзу на площі Українського Спортового Осередку „Тризуб" в Горшамі, Па., при дорозі Ловер Стейт рд. і Кавнті Лайн рд.

Свято це присвячене для 90-річчя найстаршої української установи у вільному світі. До участи у святі є запрошені не лише союзовці з Філядельфії й околиці, але також все українське громадянство, як рівнож і представники громадських установ.

У мистецькій частині виступить танцювальний ансамбль при українській православній церкві Пречистої Діви Марії в Аллентавні, Па., під мистецьким керівництвом В. Милиничика. Для дітей є приготовані несподіванки, а для старших забава при звуках оркестри „Вечірня Зірка".

В Трентоні буде виставка етнічної спадщини

Трентон, Н. Дж. — Тут в ротунді міського будинку відбудеться впродовж місяця вересня виставка мистецьких виробів і фотознимок етнічних груп та їхніх народних строїв. Виставка є частиною Етнічного фестивалю 1984 року, який буде проходити в Ліберті парку в днях 8-го і 9-го вересня ц.р.

Фестиваль і виставку спонзорує 19-членна Етнічна рада стейту Ню Джерзі і Бюро для етнічних справ, яке репрезентує біля 100 етнічних груп, що живуть у тому стейті. Ню Джерзі є одним з найбагатших етнічно стейтів у ЗСА.

З того приводу губернатор стейту Томас Кейн має від 1982 року окрему Етнічну раду і сприяє всім проявам культурного життя різнородних етнічних груп.

Виявом його помочі та зацікавлення стейту етнічними справами є щорічний Фестиваль у Ліберті парку.

Українець наголошує „неофіційні мови" в Канаді

Оттава (ОУПС-УІБ). — В теперішній передвиборчій кампанії в Канаді рідко можна почути голоси про багатомовний характер країни, а ще рідше про намагання забезпечити конституційно мови „неофіційних меншин".

У зв'язку з цим д-р Ярослав Рудницький, як колишній член Королівської комісії двомовности і двокультурности в Оттаві, порушив знову питання статусу меншинних „неофіційних мов", цим разом на сторінках офіційного Комісаріяту офіційних мов. „Мова й суспільність" (Language and Society). Нав'язуючи до своїх рекомендацій з 1967 року, д-р Рудницький стверджує, що секція ч. 38 акту офіційних мов у Канаді з 1969 року, статті 22 і 27 Хартії прав і вольностей Канади з 1982 року не дають позитивної розв'язки мовного питання країни. Вони є по своїй суті тільки „антилінгвіцидними клявзулями".

Канада потребує „забезпечення динамічного, офіційного, тобто конституційного, статусу для мов, що не є французькою, чи англійською мовами", кінчає свої ствердження автор.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ПІДГОТОВИЛИ СВОЮ ПОЛІТИЧНУ ПРОГРАМУ

Деллас. — У підготові Конвенції Республіканської партії, яка розпочинається тут в понеділок, 20-го серпня, комісія Республіканської партії закінчила проєкт своєї політичної програми, яка буде представлена делегатам. Становище Республіканської партії буде відчитане на Конвенції у вівторок, 21-го ц.м.

Приготований проєкт є сильно консервативний та відкидає всі контроверсійні пропозиції, додаток до Конституції про рівні права, допомогу Уряду у абортах, натомість стоїть за правом молитви у школах.

Ця консервативна політична лінія Республіканської партії викликала деякі сумніви, чи вона допоможе президентові Рональдові Регенові у перевиборі. Однак представники партії уважають, що республіканці були завжди консервативною партією і це мусить бути підкреслене в їхніх задумах у цьогорічних виборах.

У підготові до Конвенції місто Деллас заанґажувало до праці тисячі добровольців, які мають допомагати делегатам у всіх справах та також показати місто і його довкілля. Запляновано ряд прийнять та інших товариських імпрез.

Польща зацікавлена розмовами із ЗСА

Варшава, Польща— Комуністичний режим прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського зацікавлений започаткуванням розмов з Урядом З'єднаних Стейтів Америки про частинне знесення економічних санкцій, яке, без сумніву, допоможе Польщі двигнутись з імпасу економічної кризи, яку вона не може перебороти, починаючи від проголошення воєнного стану в тій країні в грудні 1981 року.

Високий речник міністерства закордонних справ Польщі Ян Кінаст передав у Варшаві американському представникові Джанові Р. Дейвісові дипломатичну ноту у якій говориться, що польський уряд, передумавши пропозиції президента ЗСА Рональда Регена, висловлені ним після проголошення амнестії і звільнення великої частини політичних в'язнів, є готовий приступити до формальних переговорів про наладнання, чи зглядно відновлення полетів пасажирських літаків польської повітряної лінії ЛОТ до ЗСА і наладнання наукової співпраці та виміни науковим досвідом. В ноті висловлюється надію, що у процесі переговорів можуть наступити зміни в користь поширення знесених санкцій, про що вже натякали речники американського Уряду. Це, очевидно, може статися тільки тоді, коли варшавський режим звільнить усіх політичних в'язнів і зобов'яжеться шанувати права людини в тій країні. В цьому випадку вже не говориться виразно про відновлення прав забороненої урядом профспілки „Солідарність", хоч, як відомо, Р. Реген особисто і більшість його співробітників підтримують цей патріотичний робітничий рух.

Політичні спостерігачі відмічують, що польська нота все таки притримується загальної політичної лінії, яку тепер ведуть Москва і її сателіти, гостро критикуючи політику теперішньої Адміністрації в ЗСА. При тому В. Ярузельскі вважає, що Америка не мала права, після проголошення вимкового стану в країні, вмішуватись у внутрішні справи Польщі, чи будьякої іншої держави. З огляду на це, що через американські економічні санкції Польща пережила свого роду економічну кризу, він вважає, що західні країни повинні тепер змінити свою настанову і допомогти польському народові в його важкій ситуації. Дипломатичну ноту надрукували головні партійні газети.

У Вашінґтоні речники Уряду заявили, що знесення санкцій є тільки тимчасове і воно кожної хвилини може бути привернене назад, якщо варшавський режим повернеться до політики утисків і переслідувань інакомислячих.

Закінчився 14-ий Вакаційний курс УКУ в Римі

Рим (юст). — В неділю, 22-го липня ц.р., закінчився в Римі 14-ий Вакаційний курс УКУ. Він тривав від 21-го червня з участю 43 студентів, в тому 27 дівчат і 16 чоловіків. Вислухали вони протягом 22-ох навчальних днів 88 лекцій.

Курс, як звичайно, не мав тематично заокругленої програми, але грядуче 1000-ліття хрищення Руси-України дало основну підставу насвітлення більшості лекцій. Крім постійних на кожному курсі лекцій — „Сучасна українська мова" (проф. Василь Лев), і „Італійська мова" (проф. Богдан Лончина), цьогорічні лекції були такі: „Християнство й атеїстичний світогляд" (проф. Кіс), „Соціяльне питання в творах Митрополита Андрея" (проф. Кравчук), „Християнська Філософія — основа християнського світогляду" (проф. о. І. Музичка), „Християнські елементи в Українській літературі XIX століття" (проф. Л. Рудницький), „Руська Правда та її елементи християнського світогляду" — проф. Ю. Старосольський. Крім того проф. В. Маркусь дав дві лекції про „Церкву в Київській Русі", а о. І. Дацько — три лекції про „Сучасний стан Української Католицької Церкви". У вечірніх годинах, після вечері в гостинниці, учасники вислухали також чотири дрібні конференції з дискусією: о. Музичка — 3, о. Дацько — 1.

Учасники Курсу мали обов'язок ходити на всі виклади і скласти принайменше три іспити з вибраних предметів. Це особливо зобов'язувало тих, які користувались стипендіями Т-ва

(Закінчення на ст. 4)

Хомейні наказав звільнити п'ятьох міністрів

Тегран, Іран. — Релігійний фанатик і фактичний диктатор пореволюційного Ірану аятолла Хомейні і його найближчі співробітники, переважно ісламські мулли, наказали звільнити п'ятьох міністрів, в тому числі міністра оборони і чотирьох інших з кабінету прем'єр-міністра Мір Гусейна Моссаві.

Політичні спостерігачі кажуть, що у зв'язку із затяжною війною Ірану з Іраком і наростанням спротиву населення проти Хомейні, тайна поліція перевела широкі арешти в країні і ця чистка, як тепер показалося, сягнула також вищого керівництва.

Парлямент звільнив міністра оборони Мохаммеда Салімі, міністра здоров'я д-ра Деді Манафі, міністра шкільництва Алі Акбара Первареша, міністра індустрії Мустафу Яшемі і міністра вищого шкільництва Мохаммеда Алі Наджафі. Урядова преса сильно при тому критикувала міністра оборони М. Салімі за занедбання збройної індустрії і за погану стратегію ведення війни з Іраком, яка розпочалася ще в 1980 році і з тактичними перервами триває досьогодні. З дискусії в пресі виглядає, що Іран зацікавлений відновленням добрих дипломатичних зв'язків з країнами Заходу.

Міністер закордонних справ Алі Акбар Велеяті виразно критикував під час дебат у парляменті тих парляментаристів і членів уряду, які обороняють ізоляціонізм. На його думку іранські політики зле зрозуміли інтенції аятолли Хомейні і, вирвавши з контексту декілька фраз з його раніших промов, намагаються поширювати у світі думку, що Іранові не залежить на співпраці з міжнародною спільнотою народів, де фактично вирішуються усі світові проблеми, але без участи Ірану. На його думку повинно бути навпаки: Іран, який має великі здобутки революції і прогресував у кожному відношенні, повинен стояти у проводі усіх справ і пропаґувати свої ідеї „ліпшого життя" в цілому світі.

Досі так звана „Велика рада", яку, очевидно, очолює сам Хомейні, найменувала трьох нових міністрів, а решту доповнять в наступному тижні.

Уряд передбачає менший дефіцит у 1985 році

Вашінґтон. — Уряд Рональда Регена, звітуючи у половині року про фінансовий стан країни передбачає, що в 1985 році дефіцит буде виносити 172,4 більйони долярів, тобто на 1,9 більйо на менше, ніж у біжучому році. У чергових двох роках передбачається малу підвишку недобору.

Цей звіт Уряду негайно використав у своїй передвиборчій кампанії кандидат на президента демократичної партії Волтер Мондейл і закидує Урядові, що цей, з уваги на близькі вибори, подає менший дефіцит держави, ніж його визначила бюджетова комісія, щоб тим збільшити шанс Рональда Регена у перевиборі на президента.

Проблема дефіциту стала головним предметом дискусій у передвиборчій кампанії. Мондейл закидує Рональдові Регенові, що він має „тайний" плян піднести податки і що хто б не був вибраний президентом у листопаді буде змушений прийти до такого рішення.

Бюджетова комісія передбачила на 1985 рік дефіцит держави у висоті 178 більйонів, а на 1989 рік дефіцит мав би зрости до суми 263 більйонів, якщо не буде підвищення податків.

Припускають, що президент Р. Реген буде у своїх передвиборчих промовах вживати найновіше ствердження Уряду щодо зниження дефіциту, як аргумент, що не треба збільшувати податків.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО летунства розглядає велику проблему постійного спізнювання вилетів і прилетів пасажирських літаків на великих летовищах. Якщо справа спізнень не поправиться, задумують жадати, щоб кількість полетів із шістьох найбільших летовищ у ЗСА була помітно зменшена. Адміністрація цивільного летунства ствердила, що у місяці червні було 40,852 спізнень у вилетах і прилетах пасажирських літаків.

ГРУПА ЛІКАРІВ у Бостонському шпиталі випробувала з успіхом нову техніку перещеплення шкіри на сильно попалених людей. Вони взяли малі куски шкіри із попалених, штучно їх побільшили в лябораторії та відтак перещепили на попарені місця. Експеримент вдався і в цей спосіб на 5 відсотків відновлено шкіру у попалених.

У СЕРЕДУ, 15-ГО СЕРПНЯ ц.р., розпочали страйк робітники летунської лінії Пен Америкен, які протестують проти „заморожения" платень. Страйк був однак короткотриваючий, тому, що члени юнії цієї летунської лінії послухались судового зарядження заперестати страйк.

КОМІСІЯ ПУБЛИЧНОЇ служби стейту Ню Йорк дозволила електричній фірмі, що доставляє електрику на Лонг Айленд підвищити оплату за електрику на 9,6 відсотка, що буде для пересічного консумента виносити 6-7 долярів місячно більше на рахунку. В цей спосіб наразі можна запобігти банкрутству фірми.

ДЖЕРАЛДІН ФЕРРАРО, веде свою передвиборчу кампанію в стейті Ореґон, де її головною темою у виступах проти президента Ронального Регена є справа занечищення довкілля. Вона з признанням висловилася про працю того стейту над очищенням довкілля, де ріки, що ще перед кількома роками були неможливими до спортового використання, тепер чисті. Вона порівнювала їх до занечищеного довкілля в її родинному Квінсі, Н. Й.

АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ довкілля в ЗСА запропонувала після довгих студій, щоб в майбутньому заборонити вживання креозоту за вийнятком забезпечення дерева. Стверджено, що креозот викликає рака та генетичні зміни у тварин.

ТЕЛЕВІЗІЙНІ СТАНЦІЇ розглядають тепер успіхи, які мала сітка Ей-Бі-Сі, в часі двох тижнів передавання XXIII Олімпійських Ігрищ з Лос Анджелесу. Статистичні дані показують, що 9 відсотків більше американців дивилися на телевізію в часі Олімпіяди, більше як 180 мільйонів приглядалося частинам Олімпіяди, а 90 відсотків родин дивилося на них в той чи інший час. В загальному більше американців приглядалося на телевізії до цієї Олімпіяди, ніж до Олімпіяди в Монтреалі 1976 року, останній раз коли в ній участь брали американці. Закриттю XXIII Олімпійських Ігрищ приглядалося 97 мільйонів американців. Чи ця велика кількість глядачів буде мати вплив на дальший успіх сітки Ей-Бі-Сі — покаже найближче майбутнє.

СОВЄТИ ВИПРОБОВУЮТЬ НОВУ АНТИРАКЕТНУ ЗБРОЮ

Київ. — Пресове агентство Ройтерса поінформувало, що совєтське військове командування випробовує нову протиракетну зброю у київській воєнній окрузі, правдоподібно спеціяльні електронічні гармати для зістрілювання крилатих ракет, які, як відомо, летять дуже низько, щоб оминути радарну сітку, яка одинока може помітити лет цих ракет.

Коротку нотатку про цю електронічну повітряну оборону помістила минулого тижня совєтська армійська газета „Червона Зоря", натякаючи, що Совєтський Союз не може сидіти із заложеними за спину руками і приглядатися, як „імперіялісти розкладають свої ракети середнього засягу — Першинґ-2 і крилаті в країнах Західної Европи".

Речники Пентагону заявили, що їм нічого не відомо про якусь нову совєтську зброю і додали, що досі вони не помітили, щоб СССР мав ефективну електронічну протиракетну зброю, а їхня зброя для збивання ракет далекого і середнього засягу є тільки у стадії розвитку і мабуть тому Москва так сильно протестує опроти розміщення згаданих американських ракет в членських державах НАТО.

Західні військові аташе не виключають, що випробовування у Київській області і на Сибіру є подумане проти низьколетних джетових літаків. Совєтський маршал Владімір Толубко, керівник стратегічних ракетних військ, заявляв недавно в „Літературной Газєте", що СССР випробовує свої далекобіжні крилаті ракети на Сибіру. Совєтські ракети мали б бути подібні до американських гігантних МХ ракет. В кожному разі справа ракет обговорюється тепер на сторінках совєтської фахової літератури, як замітили західні військові спостерігачі.

Совєтський військовий аналітик Владімір Богачев свого часу писав, що ракети МХ, Першинґ і крилаті прав доподібно будуть виставлені під перший удар з обох сторін, якщо б дійшло до конфлікту, у який він ніби то не вірить.

У СВІТІ

У СТРАТФОДІ, ВЕЛИКОБРИТАНІЯ, помер на 89-му році життя британський письменник і сценарист Дж. Б. Прістлі. Згідно з інформаціями видавця Гайнемана, Прістлі втішався повним здоров'ям і жив повноцінним життям. Тільки кільканадцять днів перед смертю захворів на простуду і вже не прийшов до здоров'я. Він був автором понад 100 книжок, а його драми виконуються сьогодні майже в усіх країнах світу, зокрема в англомовних державах.

ТИСЯЧІ ІРЛЯНДЦІВ взяли участь в похоронах 22-річного симпатика Ірляндської Революційної Армії, який загинув у зударі з поліцією в кінці минулого тижня в Белфасті. Шон Довнс був вбитий вистрілом плястикової кулі з близької віддалі, хоч ці кулі призначені для поранення радше, а не для вбивства. Понад 20 осіб під час цієї маніфестації симпатиків ІРА, присвяченої зустрічі з американським ірляндцем адвокатом Мартіном Гелвіном були поранені. Декількох треба було перевезти до шпиталю. Товпа поранила також кількох поліцистів, переважно камінням і фляшками.

АССОШІЄЙТЕД ПРЕСС інформує, що совєтський суд засудив чотирьох грузинів, між ними колишнього священика і кіноактора, на кару смерти за перехоплення літака в листопаді минулого року. Як відомо, під час цього випадку загинуло кілька осіб у перестрілці між охоронцями і захоплювачами. Пресове агентство ТАСС повідомило, що крім чотирьох перехоплювачів, суд засудив на 14 років грузинського студента за допомогу у перехоплюванні і урядника на летовищі у Тбілісі, якого суд засудив на 3 роки у завішенні. Літак був перехоплений 18-го листопада 1983 року. Він летів з Тбілісі до Ленінграду. Грузини намагалися скерувати літак до Туреччини, не здаючи собі справи, що на кожному совєтському літаку знаходяться „охоронці", тобто агенти КҐБ.

КУВАЙТ І СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ підписали договір про доставу совєтської зброї для змінцнення кувайтських збройних сил. Поінформовані особи у Вашінґтоні думають, що Кувайт вже раніше плянував нав'язати ближчі стосунки із Совєтським Союзом і купувати в нього зброю. Йдеться покищо про доставу зброї на суму 300 мільйонів долярів. Раніше Кувайт намагався таку ж умову підписати з Вашінґтоном, але Уряд ЗСА відхилив прохання про доставу модерної зброї.

УРЯД З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ Америки погодився заплатити Ґренаді, маленькій острівній державі, 1,6 мільйона долярів відшкодувань за шкоди заподіяні американськими й іншими інвазійними військовими частинами минулого року. Речник Пентагону капітан Джефрі Ґарріс заявив кореспондентові карайбського пресового агентства КАНА, що ЗСА покриють кошти аплікантів, а також родинам вбитих у шпиталі під час атаки на пагорб, на якому примістились були кубинські скорострільники, обстрілюючи американських вояків з вигідних позицій.

ІЗРАЇЛЬ ЩЕ Й ДОСІ не має нового кабінету і урядова криза продовжується. Шімонові Перезові, лідерові Партії Праці, не вдалося зформувати уряду більшости, а інший лідер, теперішній прем'єр-міністер Іцак Шамір, не зумів здобути прихильности до коаліції Лікуд правих релігійних груп, які раніше підтримували в парляменті його політику і тісно співпрацювали з його попередником Менахемом Беґіном. Економічна комісія, складена з представників усіх політичних партій, договорилась до певних справ і оптимістично висловилася про скоре закінчення кризи.

ЖИДІВСЬКІ РОДИНИ, які виїхали з СССР на ізраїльські візи з надією, що їм пізніше вдасться виїхати до інших західних країн, зокрема до ЗСА, опинилися тепер в дуже прикрому становищі. Наприклад, Бюро високого комісара Об'єднаних Націй для справ втікачів заявляє, що особи, які виїжджають до якоїсь країни легально і не є політичними втікачами, повинні їхати до тих країн, до яких була виставлена віза. Це особливо вдарило по жидівській малій громаді в Греції, яка складається переважно з імігрантів з СССР, Румунії й інших сателітних країн. Вони, приїхали до Ізраїля, виїхали пізніше до Греції, щоб опісля переїхати до ЗСА. Тепер грецький уряд відмовляється погоджуватися з їхніми справами, бо, як відомо, між ЗСА і Грецією відносини дуже погіршилися і всіх, що симпатизують з Америкою вважається майже зрадниками грецьких інтересів. Крім того греки покликуються на рішення ОН.

В. Мелиничик — ентузіяст українських танців

Бетлегем, Па. — У місцевому щоденнику „Глоб-Таймс" з датою 6-го серпня 1984 року появилася широка стаття про ентузіяста українських народних танків Володимира Мелиничика, який провадить курси танців при місцевій українській православній церкві св. Марії.

Він і його дружина Джанет, які, до речі, познайомилися колись також на курсах танків, ведуть школу призначену для дітей, до якої можуть ходити також неукраїнські діти, якщо мають охоту вчитися українських народних танків. Обидвоє Мелиничики були учнями школи українознавства, що її провадив 91-ий Відділ СУА, а опісля вечірніх курсів української мови в Мюленберг коледжі в Аллентавні.

Хоча батьки В. Мелиничика народжені вже в ЗСА, а його діди приїхали з України, ніхто із них не втратив свого патріотизму та сентименту до України, що підкреслює автор статті у „Глоб-Таймс". З її інформацій довідуємося також, що В. Мелиничик закінчив

В. Мелиничик

університет Лігай із ступнем бакалавра з хемії, а хоча працює по своему фаху, знаходить час та спромогу ширити красу українського танку та показувати його перед своєю та американською публікою. Танцювальна школа під його фаховим проводом дає виступи при різних нагодах, зокрема в часі етнічних днів, музичних фестивалів та інших імпрез. Стаття в місцевій газеті була спонукана плянованим виступом танцювальної групи дітей в Мюленберг медичному центрі в часі літнього фестивалю, 18-го серпня ц.р. У неділю, 19-го серпня, його група виступить під час Союзового Дня на „Тризубівці" у Шоргамі, Па.

Автор допису підкреслює, що українські народні танки мають дуже давню традицію та їх виводили в часі різних обрядових свят вже від 5,000 років. Подружжя Мелиничиків належало до відомої танцювальної групи „Волошки" у Філядельфії, але тепер посвятилися більше навчанню дітей, хоча жаліють, що в Бетлегемі немає української танцювальної групи для дорослих.

Слід підкреслити, що поруч із тим великим завданням та професійною працею В. Мелиничик провадить вже від ряду років українську радіову програму на терені Лігай Валлі у Пенсильванії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чужомовна книжка — амбасадор України

Ми, українці, маємо аж надто багато причин нарікати, що так мало україніки в чужомовних виданнях. У нас все ще не розв'язана проблема однотомової англомовної історії України від найдавніших до нинішніх часів, такого твору, який міг би стати інформаційним підручником для студентів і всіх, хто читає англійські книжки і цікавиться Сходом Европи. У нас нема зв'язку з ніяким американським видавництвом, яке було б зацікавлене в українській тематиці. Ми наставлені на видавання англійською мовою наукових творів, що стосуються України й української визвольної проблематики, особливо зацікавлені ширенням інформацій про сучасний стан в Україні та спростовуванням фальшів про Україну — що все ще вдається тільки спорадично й неповно та з невеликим успіхом. Але найбільшою рідкістю є поява англійською чи якоюсь іншою чужою мовою, поширеною у культурному світі (французькою, німецькою, італійською чи еспанською) якогось українського белетристичного твору. Ми свідомі нашої місії — творення тут, в діяспорі, таких культурних вартостей, яких не можна творити в сучасних умовинах в Україні, де йде процес насильного російщення народу. Тому тішимося кожною новою поважною книжковою появою. Ми горді, що вдалося чудом створити Гарвадський науковий осередок, який видає твори з українською тематикою англійською мовою і що те саме робить УВАН та що наші канадські земляки користуються державною і провінційною фінансовою допомогою у видаванні англомовних книжок. Але цього мало.

Проте ми не одинокі, які бідні ще на просякання у чужинецький світ книжок, що стосуються української науки, літератури й мистецтва. Ось в минулому тижні „Волл Стріт Джорнал" появилася стаття Джеймса Е. Лайонса, до речі, одного з кращих знавців східньоевропейської проблематики та суті московського большевизму — під знаменним заголовком: „ЗСА розброюють себе у перегонах у поширюванні книжки". Автор наводить прецікаву статистику, як то колись Америка засипувала світ своїми книжками і приманювала чужинців у всьому світі до своїх публічних читалень-бібліотек і як цей процес скорчився в останніх 20-ти роках. Цією справою займалась і займається Американська інформаційна аґенція — державна установа, заснована у 1953 році. Від того часу видано у 57-ох різних чужих мовах 24,000 книжок накладом разом 183 мільйони примірників. Але від 1960 років ця діяльність щораз більше корчилася і маліла. Ще у 1965 році видано 12,5 мільйона книжкових примірників чужими мовами, в 1970 році ця цифра впала до 600,000. Автор покликається на Ричарда Ґарднера, колишнього американського амбасадора в Італії, який недавно помістив у недільному журнальному додатку до „Ню Йорк Таймсу" статтю, в якій звернув увагу, що книжка у широкому світі, є не менш важливою зброєю для безпеки країни, як та зброя, якою нахваляється Пентаґон.

За президента Реґена, — каже Лайонс, — ситуація трохи покращала. Проте в 1983 році бюджет інформаційної аґенції становив 588 мільйонів долярів у ніякій пропорції до бюджету на оборону у висоті 209 більйонів долярів. Однак свідомість занедбання книжкової інформаційно-культурної праці у широкому світі дійшла вже до державної верхівки: дорадник Президента для справ крайової безпеки Роберт МекФарлейн зажадав створення двопартійної групи, яка дослідила б шляхи, як збільшити поширення американської книжки у світі. Для цього треба співпрацювати з великими видавництвами, бібліотеками, виховниками й усіма, які в цій справі можуть допомогти. Наприклад, треба покласти край, щоб видавці не нищили книжок, замість висилати їх за кордон, бо роблять це, щоб заощадити собі кошти пересилки. Заступник секретаря оборони Фред Айк так само звернувся до керівних чинників Пентаґону, своїх колеґ і підлеглих, і також до Державного департаменту, з пересторогою, щоб не занедбувати справу ширення американської книжки у широкому світі. Америка тепер опинилася у цій справі позаду Совєтського Союзу, який заливає країни Азії і Африки своїми книжечками у препоганому технічному вигляді, як теж позаду Англії і Франції.

Стаття Джеймса Лайонса надзвичайно вартісна, бо пригадує давню правду, що не тільки стрільна зброя є забезпекою миру і поваги країни, але в першій мірі духові вартості народу, інтелект, культура. І коли народ хоче втішатися повагою у світі, то мусить безперервно доказувати тому світові, що він має не тільки арсенал стрільної зброї, але й культури.

Роман Барановський

НАША СВЯЩЕННА ПОВИННІСТЬ

(Про маніфестацію у Вашінґтоні в неділю, 16-го вересня 1984 року).

Дня 27-го червня ц.р. сповнилося 20 років від часу побудови і відслонення колишнім президентом Америки Двайтом Айзенгавером пам'ятника нашому Кобзареві Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні, про що писав наш пророк у своїх віршах.

У той час величавою Всенародною маніфестацією та іншими акціями ми масовою участю громадян з різних закутин Америки, Канади, Південної Америки та Европи, гідно й достойно вшанували нашого генія. Ця подія золотими буквами записалася в історії американських українців.

Численні відвідувачі з різних країн світу мають змогу запізнатися із пробудителем нашого народу, а тим самим із життєвими проблемами нашої батьківщини, яка все ще далі поневолена московським наїзником.

Ця незабутня подія зобов'язує нас, зокрема українців у вільному світі.

Як уже відомо з повідомлень в пресі та з окремих летючок, в неділю, 16-го вересня ц.р., відбудеться у 20-річчя цієї події Всенародна маніфестація і урочистий концерт на пошану нашого генія, щоб не тільки виконати нашу повинність і поклонитися Тарасові, але поновити нашу вірність ідеям Шевченка, за які він змагався і довгими роками карався в неволі. А змагався Шевченко саме за те, щоби протиставитися насильній русифікації України, якою у той час Москва нищила Україну.

Минулого року ми протестували у Вашінґтоні проти фізичного ґеноциду Москви проти українського народу. Величавою маніфестацією, Меморіяльним концертом та іншими акціями, у яких взяли участь понад 20,000 людей з різних закутин Америки, ми гідно й достойно вшанували пам'ять українських жертв, замучених штучно створеним Москвою голодом в Україні в 1932-33 роках. Цією маніфестацією, у якій взяли участь і виступали особистий представник президента Реґена та ряд сенаторів і конґресменів, ми рівночасно пригадали співгромадянам країни нашого поселення та американському Урядові цей забутий український голокост. Американська преса не тільки в більших метрополіях, але і в менших містечках живо реаґували на нашу „згадку самим і пригадку іншим", поміщуючи про цю подію, про цей досі в історії людства найбільший злочин Москви, виморення голодом від семи до десяти мільйонів українських селян 50 років тому, обширні звідомлення.

Завдяки цій Маніфестації та старанням різних українсько-американських груп, головно організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, ми добилися ще одного великого успіху, бо в Сенаті ЗСА внесено законопроєкт створити офіційну комісію, яка мала б прослідити і зайнятися дослідженням причин і наслідків голоду в Україні в 1932-33 роках. Саме тепер в Сенаті почалося переслухання в цій справі, у якій свідчили в Комісії закордонних зв'язків сенатори Бирд Бредлі, який був спонзором резолюції, д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника УНСоюзу, Марк Памер, заступник-асистент державного секретаря для справ Східньої Европи, та Ігор Ольшанівський, голова організації-Американці в Обороні Людських Прав в Україні.

Цього року наш український народ стоїть перед загрозою, не менш грізного злочину Москви, може ще гіршого від попереднього, бо духово-культурного ґеноциду, метою якого є знищення народу, як окремої національної спільноти.

Русифікація України, що проводиться систематично вже від років, останнім часом дійшла до таких розмірів, що загрожує цілковитим знищенням української мови і української самобутности.

Українську мову знезажають і переслідують тих, що відважуються нею користуватися публічно. Українці мусять ховатися з уживанням своєї рідної мови на своїй рідній землі. Від учнів вимагається, щоб вони говорили між собою по-російськи, навіть поза школою. У дитячих садках введено російську мову з метою вбити у дітей почуття національної окремішности, щоб вони забули хто вони і яких батьків діти.

Русифікується насильно дослівно все національне й культурне життя. Політбюро КПРС придушує та обмежує українську книжкову продукцію щораз більше. Вищі школи й наукові заклади переведені на російську мову, а наукові праці в Україні видаються переважно російською мовою.

У містах України всюди заведено російські школи. Вільне українське слово в Україні заборонене, а тих, що мають мужність ним користуватися, КҐБ переслідує ув'язненням, каторгою і психічними тортурами.

В обличчі цієї смертельної загрози під сучасну пору коли комуно-московський наступ загрожує самому існуванню нашого народу, посилення нашої боротьби

(Закінчення на ст. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про невідписані листи

Якось наш спосіб життя і всі удогіднення теперішньої техніки ніяк не сприяють широкому листуванню, як це було у звичаї давнішими роками. Ніде правди діти, але таки куди легше піднести телефонічну слухавку та безпосередньо поговорити з людиною, якій треба було відповісти на листа або до неї написати, а вже як це неможливе, тоді можна свої думки записати на магнетофонну стрічку і її вислати, не торкаючись листового паперу та пера чи машинки до писання.

Але ці технічні вигоди і наші лінощі тепер довели практично до того, що завмирає переписка поміж людьми в прискореному темпі, а то і переписка поміж організаціями.

Ось один із відомих наших громадян, який постійно активно працює в різних акціях звернув нам на це увагу та пише, що „на багато, багато листів, які я написав у різних справах до багатьох (українських звичайно) організацій, комітетів, приватних людей за малими виїмками ніхто не відповідає..." Так воно справді є і нам трапилося уже не один раз ствердити, що ми не дістали відповіді на написаного листа не лише приватного, а в громадській справі або чекали на таку відповідь дуже, а дуже довго.

Але... вдармося в груди: чи тут не всі ми потроху винні? Кажуть, що хто сам не пише листів, не може їх одержувати. І справді є сьогодні серед нас щораз менше таких, що провадять живу та точну переписку.

Тут не лише вина у технічних вигодах, що заступили нам листування, але також у тому, що наше молодше покоління має часто трудність у переписці в українській мові, а іншої вживати не хоче, або соромиться. А ми — старші з віком стаємо також більше вигідні та сповільнюємо темпо у писанні листів та у відповідях. А таки телефон чи магнетофонна стрічка не можуть заступити того, що досі ми переливали на папір, зокрема, коли йдеться про листування.

Якось недавно ми мали нагоду говорити про важливість переписки для майбутньої нашої історії на нових місцях поселення як і в загальному, перебуваючи в Інституті Українських Студій в Едмонтоні. Директор цього Інституту проф. Манолій Лупул з притиском підкреслював як конечним є передавати листування, яке має культурне чи політичне значення, до архівів Інституту для майбутніх дослідників українського життя.

Це правда, що листування завжди мало і має великий вплив на культурний розвій народу. Воно навіть дає притоку і до письменницької творчости. Про це перед кількома тижнями писали у тижневому літературному додатку до „Ню Йорк Таймс-у", уважаючи, що брак листування у бурхливих шістдесятих роках в ЗСА є причиною браку літератури про ці роки, — але не сягаймо аж так далеко.

Залишається фактом, що в нашій громаді ми стаємо, щораз скупіші у відповідях на листи і це так на приватні, як і громадські. І яка б того не була причина, цей наш поганий звичай не приносить нікому користи.

О-КА

Михайло Кучер

ЦІКАВА І ВАРТА УВАГИ ПРОМОВА

У журналі „Vital Speeches", де друкуються найбільш важливі промови політиків і вчених світу, була надрукована промова Джін Киркпатрик, амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй. Ця промова заслуговує на увагу.

„Я не могла просто уявити собі, — казала Дж. Киркпатрик, — що міністер внутрішніх справ СССР може обвинуватити нас у вмішуванні у внутрішні справи Афганістану;

що міністер внутрішніх справ Етіопії може обвинуватити нас, що ми не дотримуємо прав людини. І одночасно той же уряд Етіопії, згідно з повідомленнями Міжнародної Амнестії, палить живцем учнів, обливаючи їх товщем;

що польський уряд, який розгромив „Солідарність", вважає ЗСА тоталітарною країною.

Я не знала, що ми не можемо в Генеральній асамблеї ОН порушити питання нападу на Ливан і Чад, або згадати фанатичні релігійні вбивства в Ірані. І одночасно та ж країна в ОН обвинувачує Ізраїль в різних вигаданих злочинах.

Я не знала, що в Об'єднаних Націях ораторське мистецтво губить народи.

Але я знала, що вибори 1980 року в ЗСА поклали кінець кризі національного самовизначення. Зникла доба розгубленości і самобичування. Натомість настав час певности, законности і успіху. Такий процес у нас в ЗСА, йшов впарі з нечуваним зростом експансії Совєтського Союзу. Совєтський Союз ніколи перед тим не був такий сильний, а ми такі слабі в порівнянні з ним. І таке, як люблять повторювати в СССР, „нове співвідношення сил", є величезною небезпекою для свободи думки, демократії і незалежности держав.

В американському суспільстві домінував політичний курс, спрямований на поразку своєї країни, ілюзії, непевність, хоч президент Картер притримувався традиційного американського оптимізму. Той оптимізм був символом відчаю.

Політологи, звичайно, неправильно оцінюють наслідки виборів, вони залюбки повторюють, що виборами незадоволені. Але прийшли вибори 1980 року і перемога Роналда Реґена. Ті вибори були перемогою для тих, хто відкинув ідею упадку Америки. Закладники в Ірані і їх звільнення стали найбільш ганебним синдромом американської історії. Вибір президента Реґена став початком нової ери в економіці, в сильній обороні, у міжнародних справах. Американцям повернулась віра в себе і нашу будучність. Цей процес продовжується і синдром „хворого суспільства", як наслідок війни у В'єтнамі, залишився позаду. Запитники суспільної опінії виявили, що 66 відсотків американців вірять у кращу майбутність, 62 відсотки задоволені своїм життям, а п'ять років тому тільки 54 відсотки притримувалися подібної думки, 61 відсоток американців вважає комунізм найгіршою формою державного устрою. Сьогодні тільки 9 відсотків американців дають перевагу комуністичному устроєві, 81 відсоток американців переконані, що Совєтський Союз поширює терор у світі, а 75 відсотки вважають, що ЗСА мають боротися з таким станом. Більш 60 відсотків американців вірять, що Совєтський Союз — велика небезпека для ЗСА. Половина республіканців і демократів погоджується, що тверда політика президента Реґена впливає стримуючо на СССР, 93 відсотки вважає, що краще воювати, як признавати панування Москви.

Це вперше, після 1964 року, нарід вірить у чесність влади. Одначе лідери демократів у Конґресі є поза впливом публічної опінії. У Конґресі в дискусіях часом переважає грубість, різкість і неопанування. Це наробило нам великої шкоди за війни у В'єтнамі. На щастя, вуличні демонстрації припинилися, але жорстокість суперечок залишилася і вона утруднює нашу закордонну політику — як ефективно боронити демократію Заходу.

Демократи в Конґресі і кандидати на президента звичайно знають, що більшість американців підтримує сильну оборонну політику, одначе дають перевагу ліберальним поглядам.

Демократи в Конґресі відмовляються признати, що ЗСА є в конфлікті із Совєтським Союзом, вони нездібні признати, що нарід дав Урядові право вирішувати спірні питання. Забагато лібералів не може забути „старі добрі часи", коли було модно підтримувати антивоєнний рух і галасувати про мир, коли було модно підтримувати чужу нам культуру. Більшість американців уже залишили такі погляди і не хочуть бути „добровільними жертвами". Американці вже не хочуть зійти з історичної сцени. Ми не дозволимо копати себе — казала Дж. Киркпатрик.

У ОН є такі, що стараються поставити знак рівняння між збройною окупацією Москвою Афганістану з винищенням цивільного населення і звільненням Ґренади. Ми питали тоді — „чи бачили ви, щоб афганці на вулицях Кабулю скандували — нехай Бог благословить Москву? Мешканці Ґренади благословляли ЗСА. Звичайні люди розуміють справи краще, як політологи".

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Лос Анджелес привітав мистецькі праці Ю. Гури

Дні XXIII Олімпіяди у Лос Анджелесі окрім інших атракцій, які відбувалися у цей час, дарували нашому громадянству також і хвилини мистецько-естетичної насолоди, тому що в цих днях ми вітали нашого мистця-маляра і скульптора Юрія Гуру, який задемонстрував найкращі взірці своєї багатої творчости під час виставки, яка відбулася з рамени Української Мистецької Ґалерії Дарії Чайковської в авдиторії церкви св. Володимира в днях від 5-го до 12-го серпня ц.р.

Виставка ця складалася з 27-ми образів та семи скульптур, деяких з них символістичного змісту, багатих своїм кольоритом та своєрідністю стилю. Уважно студіюючи малярські праці Юрія Гури, ми намагаємося їх порівняти з подібними працями інших мистців, одначе приходимо до висновку, що стиль цього маляра є його власним стилем і не запозиченим ні від кого. Окрім його, — як ми дізналися, — перших праць, в яких віддзеркалювалася символістика, передана експресіонізмом суворих ліній і кольорів, перед нами широко розкинулись праці його багатої та питомо-української душі, де ви відчуваєте оригінальний український експресіонізм тому що всупереч західньогерманським експресіоністам із творів яких віє понурість або трагізм, у працях Юрія Гури випромінює життєрадісний оптимізм, легка гармонійність ліній і кольорів та з ними і повна гармонія з природою та єдність з Творцем.

Загальна тематика його творів віддзеркалює українську історію, побут та культуру у парі з красою країни та нашим фолкльором. Поміж творами Ю. Гури на виставці звертають увагу своєю естетичною легкістю та бравурністю козацькі вершники, гуцульські леґіні та заквітчані красуні, ікони в народному українському переданні, та повні містики поліські краєвиди, церкви та карпатські краєвиди і чарівні навіяні народними повір'ями ночі „під Івана-Купала".

Уся та образотворча тематика Юрія Гури свідчить про його любов до України та його український світогляд та українську духовість. Також і його твори на релігійні теми віддзеркалюють його власний український експресіоністичний стиль, дещо поєднаний з елементами українського

(Закінчення на ст. 4)

Микола М. Палій

ПОЕЗІЇ КЕДРА — „КРАСА, ЖИТТЯ І ФОРМА ДОСКОНАЛОСТИ"

Ростислав Кедр, „Поезії", III збірка, вступне слово Віри Вовк, обкладинка Якова Гніздовського, В-во „Євшан - Зілля". Торонто, 1983, ст. 372.

Стисла, вишліфована і „добре вшита" поезія на нашому еміграntському ґрунті належить до рідкости, тому кожночасну появу нової збірки віршованих творів мистецької вартости треба особливо вітати. До таких рідкісних появ належить третя збірка поезій Ростислава Кедра — „Поезії". Віра Вовк, у своїй стислій і добре обдуманій академічній передмові („Ростислав Кедр") до цієї книжки, називає третю авторову збірку „обширною антологією, в якій нагромаджено збірки з різних років". А нагромаджено там, точніше сказавши, плоди майже шістдесяти років (1924-1983) його послідовної праці. Справа, одначе, не так у часі (і кількости), як у тому, що автор, не зважаючи на різні місця перебування і впливи, має завжди щось кращого сказати і ще краще його вирізьбити. Ось зразок його ранньої творчости:

І як це сталось, що мені зимою
Пахучі квіти рясно зацвіли,
Що до пісень весняну ліру строю,
Що стала крижана зима весною
І радість, буйність в серці ожили.

(Чари, 1925)

І майже сорок опісля:

Це так: я тільки гість на цій землі.
Із невідомого у невідоме —
Ось шлях і доля. Зустрічаю в млі
Хати й людей. Але хіба я вдома?

Понуре сонце заходу горить.
Мандрівні меви креслять тихі кола
І кануть в сивих далинах. Вітри
Летять і не вертаються ніколи.

(Над морем, 1962)

Як бачимо, перед нами, як твердить Віра Вовк, „маловідомий галицький поет", який друкується ще з 1931 року, поет краси, гармонії, неспокійного шукання і меланхолії. Його ранні збірки („Сонети" і „Пінистий келих") маркують його перший — передвоєнний — етап літературної творчости, що виросла підо впливом неоклясиків. Його творчість, це переважно лірика переплітана філософічними роздумами і впливами народної пісні. Автор виступає тут не тільки як дбайливий різьбар слова, але й як вправний майстер поетичної ритміки:

Розквітлий сад, одягши срібні шати,
Стоїть і жде, лише тремтять пестливо
Рясні листки тополі та сонливо
Квітки довкола дишуть аромати.

Завмерли в тишині пусті кімнати,
І вікна заглядають в сад журливо:
Ніхто не йде. Схилившися тужливо,
Кладе на землю місяць ясні лати.

(Чекання, 1930)

Його дрібніші писання (поеми), „Скобине гніздо" і „Лісові чорти" (уривок), ліричні фраґменти особистих переживань, не дійшли до уваги критиків і так призабулися у вирі переломових днів. Зате третя збірка „Поезій" пригадала нам знову часом забуте ймення Ростислава Кедра, цим разом вже міцного, зрілого, ориґінального і виробленого поета, якого творчість „заторкає ряд різноманітних вимірів і заслуговує на глибшу аналізу" (Віра Вовк, цитована передмова). У цьому вигідному кишенькового формату томику знаходимо триста поезій у дванадцятьох розділах різних зацікавлень, темою яких являються любовна лірика, природа, філософія, еміґрація, баляди, елегії, суворі сонети і т.п. Як продовжувач лінії неоклясиків, автор не перестає різьбити своєї філософії досконалости: він дбайливо шліфує слова, новотвори, взнеслі думки і знаходить спокій у філософії мислителів світової літератури. В цілому, його поезія гладка, спокійна і дзвінка, особливо в його різноманітних сонетах:

У горах Лаврентійських Монсальват:
Там королева Ґраля володіє.
Високі думи і блакитні мрії
Не заколотить їй красунь-пірат.

Туди обранці здалеку спішать:
Мандрівні лицарі і довговії,
Прекрасні дами. Там, де височіє
Той палац Ґраля, стане духу рать.

Розлита морем суєта всесвітня,
По всіх шляхах блукання безпросвітнє.
Та все ще вабить, кличе синя даль.

Років багато перемандрувавши,
Багато місць покинувши назавше,
Чи заблукає й туди ще Персіфаль?

(На шляхах Ґраля, 1964)

Ростислав Кедр поет спокійний, вдумливий і наскрізь меланхолійний. А проте, після прочитання його збірки, читач почувається насичений життям, і підбадьорений. Бо в його поезії є краса, життя і форма досконалости.

Кінець.

Листа передчасно померлих олімпійців СССР

Лос Анджелес (УІС „Смолоскип"). — Подаємо список передчасно померлих олімпійців СССР, який дійшов до „Смолоскипу" шляхами самвидаву.

1. Бабич Євген, 51 рік, росіянин. Здобув золоту медалю в гокею на УІІ Зимових Олімпійських Іграх. Нар. 7-го січня 1921 р.; помер 11-го червня 1972 р.

2. Бєлов Олександер, 27 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХХ Олімпіяді і бронзову на ХХІ в кошівці. Нар. 9-го листопада 1951 р., помер 3-го жовтня 1978 р.

3. Блінов Віктор, 23 роки, росіянин. Здобув золоту медалю на Х Зимовій Олімпіяді в гокею. Нар. 1-го вересня 1945 р.; помер 9 липня 1968 р.

4. Бобков Всеволод, 57 років, росіянин. Здобув золоту медалю на УІІ Зимовій Олімпіяді в гокею. Нар. 1-го грудня 1922 р.; помер 1-го липня 1979 р.

5. Ботєв Ґраціян, 53 роки. Росіянин. Здобув золоту і срібну медалі на ХУІ Олімпіяді у веслуванні. Нар. 13-го грудня 1928 р. Помер 1981 р.

6. Бакатін Олександер, 55 років, росіянин. Зайняв сьоме місце у стрибках у воду на ХУ Олімпіяді. Нар. 1922 р.; помер 1977 р.

7. Бокун Герман, 51 рік, білорус. Член дружини СССР на ХУ Олімпіяді, фехтування. Нар. 1927 р., помер 1978 р.

8. Булатов Володимир, 47 років, білорус. Зайняв 9 місце на ХУІ Олімпіяді у легкій атлетиці. Нар. 1929 р., помер 1976.

9. Булдаков Ігор, 49 років, росіянин. Здобув срібну медалю на ХУІ Олімпіяді у парусному спорті. Нар. 26 серпня 1930 р., помер 30-го квітня 1979 р.

10. Ґорбяткова Неллі, 23 роки, росіянка. Здобула бронзову медалю на ХХІІ Олімпіяді в гокею на траві. Нар. 25-го червня 1958 р.; померла 7 серпня 1981 р.

11. Дзенелядзе Роман, 33 роки, грузин. Здобув бронзову меалю на ХУІ Олімпіяді в боротьбі. Нар. 1933 р., помер 1966 р.

12. Ємельянов Володимир, 35 років, росіянин. Здобув бронзову медалю на ХУІІІ Олімпіяді в боксі. Нар. 25-го квітня 1942 р.; помер 27 травня 1977 р.

13. Караваєв Олег, 42 роки, білорус. Здобув золоту медалю на ХУІІ Олімпіяді в боротьбі. Нар. 20 травня 1936 р., помер 23-го серпня 1978 р.

14. Карманов Василь, 40 років, росіянин. Зайняв десяте місце на ХУ Олімпіяді у плаванні. Нар. 1927 р.; помер 1967 р.

15. Кікнадзе Анзор, 43 роки, грузин. Здобув бронзову меалю на ХУІІІ Олімпіяді в джудо. Нар. 26-го березня 1934 р.; помер 17-го листопада 1977 р.

16. Комнатов Геннадій, 33 роки, росіянин. Здобув золоту медалю на ХХ Олімпіяді у велоспорті. Нар. 18-го вересня 1946 р.; помер 1-го квітня 1979 р.

17. Конєв Анатолій, 44 роки, росіянин. Здобув срібну медалю на ХУ Олімпіяді у кошівці. Нар. 1921 р.; Росіянин, член команди СССР на ХУ Олімпіяді (кінний спорт). Нар. 1923 р.; помер 1969.

18. Корідзе Автанділ, 31 рік, грузин. Здобув золоту медалю на ХУІІ Олімпіяді у боротьбі. Нар. 15-го квітня 1935 р.; помер 12-го квітня 1966 р.

19. Крилов Юрій, 49 років, росіянин. Здобув золоту медалю на УІІ Зимовій Олімпіяді в гокею. Нар. 11-го березня 1930 р.; помер 4-го листопада 1979 р.

20. Куринов Олександер, 39 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУІІ Олімпіяді у важкій атлетиці. Нар 8-го липня 1934 р.; помер 30-го листопада 1973 р.

21. Куц Володимир, 48 років, українець. Здобув дві золоті медалі в легкій атлетиці на ХУІ Олімпіяді. Нар. 7-го лютого 1927 р.; помер 16-го серпня 1975 р.

22. Лагутин Юрій, 29 років, українець. Здобув золоту медалю на ХХІ Олімпіяді в гандболі. Нар. 15-го лютого 1949 р.; помер 30-го квітня 1978 р.

23. Латсе Ренате, 24 роки, литовка. Зайняла четверте місце на ХУІІІ Олімпіяді в легкій атлетиці. Нар. 1943 р. померла 1967 р.

24. Лільов Борис, 46 років. Член дружини СССР на ХУ Олімпіяді (кінний спорт). Нар. 1923 р.; помер 1969 .

25. Ломакін Трофим, 49 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУ і срібну на ХУІІ Олімпіядах у важкій атлетиці.

26. Мамедбеков Рашід, 44 роки, азербайджанець. Здобув срібну медалю на ХУ Олімпіяді у боротьбі. Нар. 1927 р.; помер 1971 р.

27. Матвєєв Борис, 39 років, росіянин. Зайняв десяте місце на ХУ Олімпіяді і дев'яте місце на ХУІ у легкій атлетиці. Нар. 1929 р.; помер 1968 р.

28. Мекокішвілі Арсен, 60 років, грузин. Здобув золоту медалю на ХУ Олімпіяді у боротьбі. Нар. 12-го квітня 1912 р.; помер 9 березня 1972 р.

29. Мокеєв Альберт, 33 роки, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУІІІ Олімпіяді в сучасному п'ятиборстві.

30. Мухін Лев, 41 рік, росіянин. Здобув срібну медалю на ХУІ Олімпіяді в боксі. Нар. 1936 р.; помер 25 квітня 1977 р.

31. Мураускас Ромуальдас, 45 років, литовець. Здобув бронзову медалю на ХУІ Олімпіяді в боксі. Нар. 1934 р.; помер 23-го травня 1979 р.

32. Ніканчіков Олексій, 32 роки, білорус. Здобув срібну медалю на ХІХ Олімпіяді у фехтуванні. Нар. 30-го липня 1940 р.; помер 28 січня 1972 р.

33. Новак Григорій, 61 рік, українець. Здобув срібну медалю у важкій атлетиці на ХУ Олімпіяді. Нар. 5-го березня 1919 р.; помер 1980 р.

34. Новіков Володимир, 43 роки, росіянин. Здобув срібну медалю на ХУІІ Олімпіяді у водному полі. Нар. 25-го червня 1937 р.; помер 1980 р.

35. Огонков Михайло, 47 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУІ Олімпіяді у футболі. Нар. 24-го червня 1932 р.; помер 1979 р.

36. Павловський Олександер, 41 рік, білорус. Здобув бронзову медалю на ХУІІ Олімпіяді у фехтуванні. Нар. 14-го липня 1936 р.; помер 1977 р.

37. Петров Олекандер, 47 років, росіянин. Член команди СССР на ХУ Олімпіяді (футбол). Нар. 1925 р.; помер 1972 р.

38. Попенченко Валерій, 38 років, білорус. Здобув золоту медалю на ХУІІІ Олімпіяді у боксі. Нар. 26-го серпня 1937 р.; помер 15-го лютого 1975 р.

39. П'ятрас Карля, 32 роки, литовка. Зайняла п'яте місце на ХУІІІ Олімпіяді у веслуванні. Нар. 1937 р.; померла 1969 .

44. Рубашвілі Володимир, 25 років, грузин. Здобув бронзову медалю на ХУІІ Олімпіяді. Нар. 26-го грудня 1940 р.; помер 4-го лютого 1965 р.

41. Рябчинська Юлія, 26 років, українка. Здобула золоту медалю на ХХ Олімпіяді у веслуванні. Нар. 26-го січня 1947 р.; померла 13-го січня 1973 р.

42. Сафронов Володимир, 45 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУ Олімпіяді в боксі. Нар. 29 грудня 1934 р.; помер 26 грудня 1979 р.

43. Савіна Ніна, 50 років, росіянка. Здобула бронзову медалю на ХУ Олімпіяді у веслуванні. Нар. 29-го вересня 1915 р.; померла 1965 р.

44. Сівко Сергій, 26 років, росіянин. Здобув срібну медалю на ХУІІ Олімпіяді в боксі. Нар. 1940 р.; помер 10-го листопада 1966 р.

45. Смага Микола, 43 роки, українець. Здобув бронзову медалю на ХІХ Олімпіяді у легкій атлетиці. Нар. 27-го серпня 1938 р.; помер 25-го березня 1981 р.

46. Спірін Леонід, 50 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУІ Олімпіяді в легкій атлетиці. Нар. 21-го червня 1932 р.; помер 23-го лютого 1982 р.

47. Терентієв Федір, 38 років, росіянин. Здобув золоту медалю на УІІ Зимовій Олімпіяді. Нар. 4-го жовтня 1925 р.; помер 20-го січня 1963 р.

48. Тішин Борис, 51 рік, росіянин. Здобув бронзову медалю на ХУ Олімпіяді у боксі. Нар. 1929 р.; помер 1-го вересня 1980 р.

49. Тищенко Микола, 55 років, українець. Здобув золоту медалю на ХУІ Олімпіяді у футболі. Нар. 1926 р.; помер 1981 р.

50. Удодов Іван, 57 років, росіянин. Здобув золоту медалю на ХУ Олімпіяді у важкій атлетиці. Нар. 20-го травня 1924 р.; помер 16-го жовтня 1981 р.

51. Умаров Махмуд, 37 років, росіянин. Здобув срібну медалю на ХУІ Олімпіяді у стрілянні. Нар. 10-го вересня 1924 р.; помер 25-го грудня 1961 р.

52. Федоров Володимир, 24 роки, казах. Здобув бронзову медалю на ХХІ Олімпіяді у футболі. Нар. 5 -го січня 1955 р.; помер 11-го серпня 1979 р.

53. Харламов Валерій, 33 роки, росіянин. Здобув золоту медалю на ХІ і ХІІ Зимових Олімпіядах в гокею. Нар. 14-го січня 1948 р.; помер 27-го серпня 1981 р.

54. Череповіч Анатолій, 34 роки, росіянин. Зайняв шосте місце на ХУІ Олімпіяді у велосипедному спорті. Нар. 1936 р.; помер 1970 р.

55. Чіквілядзе Парноз, 25 років, грузин. Здобув бронзову медалю на ХУІІІ Олімпіяді в джудо. Нар. 14-го квітня 1941 р.; помер 14-го червня 1966 р.

56. Шаврін Юрій, 50 років, росіянин. Зайняв дванадцяте місце на ХУІ Олімпіяді і дев'яте місце на ХУІІІ Олімпіяді в парусному спорті. Нар. 1924 р.; помер 1974 р.

57. Жігалов Олексій, 47 років, росіянин. Зайняв восьме місце на ХУ Олімпіяді у стрибках у воду. Нар. 1915 р.; помер 1962 р.

58. Жігалова Любов, 54 роки, росіянка. Зайняла шосте місце на ХУ і ХУІ Олімпіядах у стрибках у воду. Нар. 1925 р.; померла 1978 р.

59. Юхна Сіґмас, 45 років, литовець. Здобув срібну медалю на ХУІІ Олімпіяді і бронзову на ХІХ у веслуванні. Нар. 13-го липня 1935 р.; помер 7 жовтня 1980 р.

Готування матеріялів для третього тому „Дрогобиччини"

(З нагоди 8-го З'їзду колишніх жителів Дрогобиччини 25– 26 серпня ц. р.)

На сьомому З'їзді дрогобичан, який відбувся два роки тому на „Верховині" в Ґлен Спей, рішено продовжувати акцію збирання матеріялів, що стосуються Дрогобиччини й її минулого.

Однією з причин такого рішення була потреба доповнити інформації, що їх опубліковано в першому й другому томі збірника „Дрогобиччина—Земля Івана Франка", та виправити помічені там помилки й неточності.

Крім того, було відомо, що дехто з дрогобичан зберігає в себе цінні, ніде ще неопубліковані матеріяли про минуле Дрогобиччини або написав чи збирається написати щось нове й цікаве про неї.

На весні цього року появився в „Свободі" й у деяких других газетах заклик Центрального Комітету Дрогобиччини до уроджеців і колишніх жителів Дрогобицького повіту присилати матеріяли для запляноване третього тому збірника.

З уваги на те, що реґіональні збірники мають також загальноукраїнське значення, я, як упорядник матеріялів для цього видання, бажаю поінформувати наших читачів про важливіші матеріяли, які досі вдалося зібрати.

Метою третього тому буде, між іншим, гідно відзначити й зберегти для майбутніх поколінь пам'ять про легендарних героїв—славних трускавчан Біласа й Данилишина. Щоб допомогти здійснити цей задум, мґр І. Городецький переписав для збірника уривок з неопублікованих спогадів д-ра Степана Шухевича п. з. „Білас і Данилишин" (30 густо написаних сторінок рукопису) і додав до тексту примітки. Одночасно він прислав для використання в збірнику копії колишніх документів підпільних органів УВО і ОУН „Сурма" й „Український націоналіст" з матеріялами про цих героїв і про напад на пошту в Городку, в якому вони взяли участь. Цінним доповненням матеріялів, що їх прислав мґр І. Городецький для опублікування в збірнику, буде „Спомин про героїв-синів Дрогобицької землі св. п. Василя Біласа і Дмитра Данилишина" їхнього бойового друга Михайла Івасівки.

Друга велика праця, призначена для збірника—це хроніка колишнього Українського Спортового Клюбу „Ватра" в Дрогобичі й його „Ланки копаного м'яча" за час від 1934 до 1944 року з переліком усіх футбольних змагань цієї ланки (30 сторінок машинопису). Автор хроніки—визначний дрогобицький діяч Роман Сасик. Він—один з небагатьох наших людей, які, покидаючи рідний край, узяли із собою і зберегли архіви товариства, в якому вони працювали

Велику вартість для історії колишнього Дрогобицького повіту й для всіх його уродженців, які схочуть дати своїм нащадкам інформації про місце походження їхнього роду, матиме стаття Івана Фура п. з. „Українська Католицька (Греко-католицька) Церква в Дрогобицькому повіті в 1938-1939 роках" (13 сторінок машинопису). В цій статті кожний дрогобичанин знайде важливі дані про своє село чи місто напередодні Другої світової війни: хто був тоді там парохом і сотрудником, яка була церква й коли її збудували, скільки було в його місцевості греко-католиків, латинників і жидів, де була найближча залізнична станція, пошта й навіть телефон тощо. Деякі з цих даних були опубліковані в першому томі, але в статті І. Фура вони подані систематично і без пропусків.

Через байдужість багатьох земляків не було в двох перших томах збірника статтей про цілу низку сіл Дрогобиччини—Гаї Вижні, Гаї Нижні, Даляву, Дережичі, Лужок Долішній, Михайлевичі, Почаєвичі й інші. Та ще й тепер не один колишній житель Дрогобиччинни міг би, а щобільше, повинен написати для збірника про свою місцевість щось, чого не було в надрукованих томах, поки не запізно.

З нових матеріялів про села Дрогобиччини одержано покищо дві довші статті інж Романа Ковалика п. з. „Село Ролів" і „Пережита юність у Ролеві" і доповнення й виправлення помічених у двох томах збірника помилок у статтях про Вацовичі, Добрівляни, Горуцько, Довге коло Підбужа, Медвежу й Снятинку.

З інших статтей, що готуються до збірника, згадаю „Найбільша мистецька цінність Дрогобиччини" (про станильську ікону св. Юрія з 14-го століття і „Світлий дрогобичанин о. Олекса Пристай, 1863 –1944" мґр І. Городецького, „О. Микола Іванусів" І. Фура, „В ім'я правди і в обороні честі о. Миколи Іванусева" Ярослава Іванусева й І. Фура, „Степан Стеців—мистець-патріо" Івана Кейвана, „Мій спогад про українського січового стрільця Іллю Кузана" уродженки Губич Ольги Пономаренко й „Дещо про життя бідного населення колишнього Борислава" інж. Богдана Чоболти.

Слід також згадати, що для збірника готується також нові матеріяли про російський і німецький терор на Дрогобиччині й про його українські жертви та передруки рідкісних і для сьогоднішнього читача недоступних публікацій про Дрогобиччину, наприклад, надрукованих у 1931 році у львівському „Літературно-науковому віснику" спогадів Володимира Бірчака про часи української державности на Дрогобиччині (1918-1919 роки) п. з. „Дрогобицька епопея" (понад 30 сторінок друку).

Крім статтей, зібрано деяке число документальних фотографій, яких нема в першому томі збірника.

Отож матеріялів уже досить багато для того, щоб могти плянувати друк третього тому, який мав би приблизно 300 сторінок друку.

Найближчим завданням Центрального Комітету Дрогобиччини було б підшукати людей для редакційної колеґії й для Видавничого комітету, який перш за все виготовив би кошторис друку книжки й повів би акцію придбання потрібних для цього фондів шляхом збирання передплат і пожертв.

А. Гладилович

Наша священна...

(Закінчення зі стор. 2)

проти ворога та допомога нашому народові — це священна повинність нашої еміґрації, українців у вільному світі.

Це головна, але не єдина мета нашої Маніфестації у Вашінґтоні в неділю, 16-го вересня ц.р.

Має вона ще два інші, тісно взаємопов'язані аспекти, що охоплюють все наше національне життя, від нашого самозбереження почавши. Це — Шевченко та його дослівно спасенна для нас, українців, як нації, наука. За це ми неймовірним трудом поставили йому пам'ятник у Вашінґтоні, що сталося 20 років тому, і цю світлу подію ми згадаємо під час Маніфестації біля цього пам'ятника в неділю, 16-го вересня, та репрезентативним концертом у Кенеді Центрі тієї ж неділі після полудня, згадаємо пригадкою Шевченкових ідеалів та поновним приреченням нашої вірности цим ідеалам, наявним доказом чого є й запланована на той час протестаційна демонстрація проти народовбивчого російщення України.

Другим, чи радше вже третім аспектом цієї Шевченківської маніфестації біля його пам'ятника у столиці ЗСА 16-го вересня, це практичний вияв того, чого Шевченко в першу чергу благав у Господа для свого народу, для нас: єдиномислія і братолюбія! Факт, що в теперішній ситуації нашого громадського „розтерзання" Шевченківську маніфестацію у Вашінґтоні 16-го вересня ц.р. влаштовують спільно Українсько-Американська Координаційна Рада і Український Конґресовий Комітет Америки, скориставши із форуму незаанґажованого в ній Наукового Товариства ім. Шевченка, є без сумніву найбільш — скажім — прикрим для наших ворогів.

Очевидно, що заплянована Маніфестація та її програма може мати деякі недомагання — у нашому світі на землі немає нічого досконалого, але ці недомагання, навіть якщо б вони існували чи хтось їх добачував, бліднуть, є нічим у порівнянні із згаданими головними аспектами та головною метою Маніфестації.

Чи в такій ситуації є між нами хто такий, що має можливість, але не візьме участи в цій Маніфестації?! Уточнімо цей запит: хто є такий між нами, що шанує Шевченка і любить свій народ, а не візьме участи у Маніфестації?

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого БАТЬКА

бл. п.
Олексія Д. Заславця

співучасника створення Товариств Сприяння УНРаді,
буде відправлена

П А Н А Х И Д А

в неділю, 26-го серпня 1984 р., о год. 12-ій дня на українському православному цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Син ЮРІЙ з Родиною

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО
УКРАЇНСЬКОЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Сповнені глибокого смутку сповіщаємо, що наш довголітній активний член Управи і відомий громадський діяч упокоївся в Бозі 6-го серпня 1984 р.

бл. п.
ТЕОДОР ЛЕШКО

ПАНАХИДУ служив о. протоієрей Сергій Непрель у похоронному заведенні П. Яреми.

СЛУЖБА БОЖА відбулась у церкві, св. Юра, похорони — на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечалена У.Б.О.

З болем і сумом подаємо до відома, що дня 10 серпня 1984 р. в Дітройті, Миш. по довгій і важкій недузі, відійшов у Вічність наш Найдорожчий Муж, Брат, Шваґер і Вуйко

бл. п. Д-р права
ІЛЛЯ АНДРУСЯК

Уродженець Буковини 14 червня 1909 р. заосмотрений Святими Тайнами і Маслосвятієм.

За душу Покійного, була відправлена Панахида в похоронному заведенні п. Бугая в неділю 12-го серпня 1984 р., а похоронна Служба Божа з Панахидою були відслужені в православній катедрі св. Покрови в дні 13-го серпня 1984 р., після чого Тлінні Останки покійного Іллі були перевезені на православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., де в дні 14-го серпня 1984 р. довершено акту похоронення з тамошньої церкви до родинного гробівця.

Рідних, Друзів, Приятелів і Знайомих просимо про молитви за спасіння душі покійного Іллі.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
ТЕТЯНА і АНДРІЙ
шваґер із сином
як і ближча та дальша Родина в Україні

Лос Анджелес...

(Закінчення зі стор. 2)

барокко, де на обличчях святих відсутні понурість та суворість.

Помимо того, що експресіонізм, який народився на початках нашого століття і є новим напрямком, який дозволяє мистцям не притримуватися старих ортодоксальних вимог точности рисунку і пляну, і тим звертати більшу увагу на основну думку чи експресію, передану лініями і кольорами, що дозволило і нашому мистцеві, яким є Юрій Гура, створити свій український, милий очам глядача, новий український експресіоністичний оригінальний образотворчий стиль.

І дійсно, коли споглядаєте на оту гармонійність ліній і кольорів багатих змістом Ю. Гури образів, які єднаються неначе в одну живу цілість, ви відчуваєте високу техніку мистця та широчінь української душі, передану його пензлем.

Скульптурні твори Ю. Гури є доповненням його образотворчости. В більшості вони присвячені нашій козацькій добі, добі відваги та одчайдушности, і становлять собою цінну збірку, яка знову ж доповнюється гуцульськими постатями, що завжди оздоблюють собою твори наших мистців усіх галузей мистецтва.

Оцінюючи мистецькі образотворчі та скульптурні праці Юрія Гури, ми не забуваємо взяти під увагу і це, що хоча він народжений у Львові у 1950 році, доля йому веліла здобувати свою ранню і вищу освіту у Кракові на чужині, звідкіля знов він вернувся до рідних порогів, де у Києві та інших містах продовжував свій дальший мистецький вишкіл. Виставки Юрія Гури відбулися в Европі, Америці і Канаді та викликали велике зацікавлення його оригінальністю стилю змістом та кольоритністю.

Сьогодні наш талановитий мистець постійно перебуває на вільній землі Вашингтона, у Філядельфії, де з великим ентузіязмом продовжує свою творчу мистецьку працю, на славу українського мистецтва і української культури. Ми вітаємо нашого українського талановитого мистця Юрія Гуру і вдячні йому і його дружині Христині, що завітали до нас під час днів XXIII Олімпійських Ігрищ, здобуваючи в ці дні і свою символічну „золоту медалю" — признань від українців Південної Каліфорнії.

Д-р Святополк Шумський

У ХЕМІЧНІЙ ФАБРИЦІ В Коннектикат загинули у середу, 15-го серпня ц.р., три хемічні інженери в часі вимішування хемікалії. Вибух був такий сильний, що відчули його на просторі шести миль.

РОЗМОВИ СТРАЙКУЮЧИХ в Ню Йорку працівників шпиталів з адміністрацією перервалися і заряди шпиталів рішили покликати до праці різних заступників на місце страйкуючих, щоб в цей спосіб дати кращу опіку хворим.

В БРОНКСІ АРЕШТУВАЛИ помічника із цілоденного садочка для дітей за сексуальне зловживання. Це вже третій арешт в останніх днях за таку провину на терені Ню Йорку, а в загальному зареєстровано 39 випадків такого зловживання на дітях, в цілоденних садочках в Бронксі.

Третій світовий зліт СУМ в Лос Анджелесі

Великий третій світовий зліт Спілки Української Молоді під кличем „Самостійна Україна"—наша мета" розпочався 3-го серпня ц. р. на оселя „Гидден Трейлс"в Аґура, Каліфорнія. Одначе відкриття було призначене на 4-те серпня. Погода в цей день була дещо гаряча, проте не відчувалося вологости яка панувала у Лос Анджелесі, як також не відчувався і лосанджелівський славний „смоґ", і тому настрій усіх на тій привітній, затишній підгірській оселі був знаменитим і у всіх панувала радісна усмішка та життерадісне почування. Я маю на думці, усіх учасників цього світового сумівського злету зі всіх континентів, включно з Австралією та Новою Зеландією, тому що 300 сумівців і сумівок цього великого Злету складалися з представництв усіх вільних країн світу, де існують наші осередки.

Ми прибули на оселю вранці і відчули усюди приготування учасників злету до урочистого відкриття. Була 9-та година ранку, скрізь метушилися в сумівських уніформах сумівки і сумівці, і ми розпізнавали з їхніх вишитих написах, що вони прибули з різних країн Европи, Північної та Південної Америк, Австралії та Нової Зеландії. Всі вони були переважно молодечого віку, але також ми запримітили біля них і декількох сеньйорів та декількох малят. Всі вони почувалися як рівноправні учасники і учасниці злету, а на обличчях їх панував вираз оптимізму та молодечого запалу.

Вправно та здисципліновано творилися колони, які маршували з прапорами на головну площу під звуки маршу, і мені мимоволі пригадувалися давно минулі хвилини урочистого піднесення, коли маршували колись лави січей і соколів коли то в наших серцях було стільки надій і сподівань. Ну що ж, смолоскип-ештафету своїх попередників перебрало сучасне покоління, і то вже те, що народилося і виросло поза Україною, на „чужім ґрунті". Честь їм і слава, що честь України готові вони завжди боронити.

Урочисто і величаво лави сумівської молоді увійшли на призначені місця і відбулося традиційне звітування та передання команди, комендантові злету Ярославові Петрикові, який привітав врочисто учасників, наголошуючи нашу священну мету для України.

Згодом, від ОУН привітав патріотичним привітом присутніх д-р Анатоль Бедрій, підкресливши велику потребу збереження любови до України та її священних ідеалів. Після нього українською та англійською мовами виголосив привітання голова крайової Управи СУМА д-р Аскольд Лозинський, який особливо підкреслив символіку „Вільного Олімпійського Смолоскипу" і нас, його правних оборонців та охоронців. „Так, ми, українці, являємося правними зберігачами живого олімпійського вогню, вогню свободи України та всіх волелюбних народів світу, яким сьогодні відібрано це священне право". Наступили урочисті хвилини внесення поміж прапори „живого" олімпійського символічного вогню, який, вніс сумівець Іван Лещук, а перебрав від нього сумівець Богдан Бачара.

Зворушливим моментом було традиційне привітання „хлібом-сіллю", яке урочисто передала молода сумівка що була вбрана в багату народну ношу, Оленка Олещук. Згодом, у великому піднесенні сумівці та гості спільно проспівали молитву „Боже великий, Творче всесильний.

Перед початком злету д-р С. Шумський з наймолодшими сумівками.

Богдан Бачара з вільним символічним олімпійським смолоскипом.

Коли після урочистого вимаршу та закінчення відкриття сумівки та сумівці, нарешті, переодягнулися у дозвільні одяги, на них чекала правдива каліфорнійська перекуска, а саме: традиційні „гембурґерс" зі всіма „тримінґс", салатками, десертом, кавою, зимною лимонадою та іншими смачними місцевими додатками, які, як ми зауважили, були дуже радо прийняті гістьми з інших країн. Ми мали змогу розмовляти з нашими сумівськими представниками з різних країн, і відчули в них усіх цей великий патріотизм та оптимізм щодо завершення нашої священої мети—Незалежної Вільної Української Держави. А це є дуже відрадним явищем, взявши під увагу факт, що молодь наша хоч вже народжена і вихована поза Україною, одначе, зберігла у своїй душі стільки любови до України.

Наші молодечі організації є всеукраїнським надбанням і не належать до тих чи інших політичних угруповань. Вони є передусім українськими патріотами і в їхніх серцях палає любов до України. Це ми пізнали під час наших зустрічей зі сумівцями, пластунами та одумівцями. А тому вітаймо нашу дорогу українську сумівську молодь під час їхнього третього світового злету у Південній Каліфорнії. А коли буде наступна нагода, вітаймо нашу молодь з інших організацій і таборів. Тому що наша українська молодь—це наша гордість і надія. Це запорука нашого національного та етнічного збереження поза Україною.

Д-р Святополк Шумський

Закінчився...

(Закінчення зі ст. 1)

св. Софія в ЗСА й Канаді та Патріярха Йосифа через УКУ. Майже всі учасники сповнили цей обов'язок. Фреквенція на викладах була зовсім задовільна.

Крім навчання, учасники курсу мали нагоду включитися в багатьох активностях. Незабутнє враження і спомин остались з двох хвилюючих авдієнцій у Блаженнішого Патріярха Йосифа на початку і при кінці Курсу, із зустрічі й розмови з Папою на традиційній авдієнції на площі Св. Петра, закінчених офіційним словом привіту Папи по-українському, поміщеним в офіціозі „Ль Оссерваторе Романо" в оригіналі та в італійському перекладі.

Мешкання студентів в Патріяршій Гостинниці в осередку старого Риму давало їм багато нагоди до мандрівок по руїнах Форо Романо та по романтичних вуличках і закутках ренесансового Риму, до відвідування оперних вистав на тлі руїн, чи концертів на Площі Кампідоліо. Очевидно, особливо цінними переживаннями були спільні виправи автобусами до Монтекассіно й Помпеїв, Фльоренції, Ассізі й Орвієто і — остання, навколо Риму, до Ґроттаферрата, Студіону, Кастельґандольфо, Тускульо і Фраскатті.

Курс закінчився Архиєрейською Літургією в соборі св. Софії, яку відслужив Архиєпископ-Коадьютор Мирослав Любачівський в сослуженні десяти отців, та урочистістю в авлі університету. Там прощав учасників Курсу о. ректор І. Музичка, а керівник Курсу проф. Б. Лончина здав звіт про перебіг Курсу. Він зокрема подякував теж Блаженнішому за опіку над Курсом, а сестрам і отцям за допомогу в його переведенні. Прощальне слово в імені студентів сказав з гумором, сантиментом і вдячністю курсант Андрій Томків.